

Nástroj rychlého hodnocení SHE

Nástroj rychlého hodnocení SHE

Doprovodný dokument k online manuálu SHE pro školy

Nástroj rychlého hodnocení SHE

Tiráž

Titul

Nástroj rychlého hodnocení SHE: Doprovodný dokument k online manuálu SHE pro školy

Autoři

Erin Safarjan M.P.H.
Goof Buijs M.Sc.
Silvia de Ruiter M.Sc.

Poděkování

Tento dokument vychází z *Hodnotícího nástroj HEPS pro školy*, který se nachází v následující publikaci:

Simovska, V., Dadaczynski, K., Viia, N.G., Tjomsland, H.E., Bowker, S., Woynarowska, B., de Ruiter, S., Buijs, G. (2010). HEPS Tool for Schools: A Guide for School Policy Development on Healthy Eating and Physical Activity. [*Průvodce tvorbou celoškolské politiky v oblasti zdravého stravování a pohybu*] Woerden, NIGZ.

Zdroj financování

Tato publikace vznikla na základě grantu CBO-FY2013 financovaného Evropskou unií v rámci Programu zdraví. Evropská unie ani žádná osoba vystupující jejím jménem neodpovídá za obsah této publikace.

Datum publikování

Prosinec 2013

Tento dokument se nachází na webových stránkách sítě SHE:

www.schoolsforhealth.eu/for-schools/

CBO
P.O. Box 20064, 3502 LB Utrecht, the Netherlands
Email: she@cbo.nl

© CBO Utrecht, 2013. Žádné části této publikace nesmí být reprodukovány bez písemného svolení. Žádosti o přetištění obrázků směřujte na adresu she@cbo.nl

Úvod

Ve druhé fázi procesu přeměny ve školu podporující zdraví máte zhodnotit současné postupy uplatňované ve vaší škole v oblasti podpory zdraví, a tak určit potřeby a priority vašeho školního společenství.

Za tímto účelem vznikl Nástroj rychlého hodnocení SHE. Sestává z řady otázek týkajících se celoškolního přístupu ke zdraví. Odpovědi na tyto otázky vám mohou pomoci zjistit, co se už ve vaší škole daří, které oblasti potřebují zlepšit a na co se v projektu školy podporující zdraví zaměřit.

Nástroj rychlého hodnocení můžete použít také v případě, že u vás již škola podporující zdraví funguje. Odpovědi z prvního hodnocení můžete porovnat s novými odpověďmi z hodnocení druhého, což vám ukáže dosažený pokrok i možnosti případných úprav.

Pokyny

Doporučujeme, abyste otázky obsažené v Nástroji rychlého hodnocení probrali v rámci pracovní skupiny pro podporu zdraví, a došli debatou ke společným odpovědím.

S každou otázkou se pracuje dvěma způsoby:

1. **Současný stav:** zhodnoťte současnou situaci vaší školy na tříbodové škále, 1= neplatí; 2= platí částečně; 3 = platí zcela. (Viz hodnoticí tabulka níže, sloupce vlevo označené 'Současný stav'.)
2. **Priorita:** Odhadněte, jakou prioritu má dané téma ve vaší škole, a to na tříbodové škále, 1 = žádná/ nízká priorita; 2 = střední priorita; 3 = vysoká priorita. (Viz hodnoticí tabulka níže, sloupce vpravo označené 'priorita'.)

Výsledky hodnocení je možno interpretovat buď tak, že se u každé otázky podíváte na skóre současného stavu a prioritu, nebo vypočtením průměru současného stavu a průměru priority u každého oddílu. Oblasti, které získaly nízké skóre/průměr současného stavu a zároveň vysoké skóre/průměr v prioritách, by se měly stát základem pro budoucí akci v programu školy podporující zdraví.

Nástroj rychlého hodnocení

Současný stav: 1 = neplatí; 2 = platí částečně; 3 = platí zcela

Vaše priorita: 1 = žádná/nízká priorita; 2 = střední priorita; 3 = vysoká priorita

	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
1. Orientace						
1.1 Naše škola má přehled o současném stavu zdraví žáků (fyzické, duševní i sociální zdraví a pocit pohody).						
1.2 Naše škola má přehled o současném stavu zdraví učitelů a nepedagogických zaměstnanců (fyzické, duševní i sociální zdraví a pocit pohody).						
1.3 Naše škola dokáže odhadnout současný stav chování žáků v oblasti zdraví (stravování, pohyb, sexuální aktivita, pití alkoholu, kouření, drogy a hygienické návyky) i rozdíly podle věku, rodinného zázemí a pohlaví						
1.4 Naše škola provedla vyhodnocení potřeb a přání žáků, učitelů i nepedagogických zaměstnanců školy v oblasti zdraví a pohody (např. anketa, schránka na přání apod.).						
1.5 Všichni lidé ve škole vědí, kdo má na starosti zdravotní témata včetně podpory duševního zdraví						

Nástroj rychlého hodnocení SHE

	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
2. Školní politika podpory zdraví						
2.1 Naše škola má písemně vypracovanou politiku v oblasti zdraví a pohody žáků, učitelů i nepedagogických zaměstnanců školy, která obsahuje postupy na podporu zdraví a pohody, prevenci i řešení stávajících problémů v oblasti zdraví a pohody.						
2.2 Zdraví a pohoda jsou u nás ve škole propojeny se vzdělávacími cíli.						
2.3 Podpora zdraví a pohody je začleněna do školního vzdělávacího programu a odráží se ve výuce.						
2.4 Přístup naší školy k podpoře zdraví a pohody odráží skutečná přání a potřeby celého školního společenství (žáků, učitelů i nepedagogických zaměstnanců i rodičů)						
2.5 Žáci, učitelé, nepedagogičtí zaměstnanci školy i rodiče jsou vybízeni a motivováni k účasti na plánování a provádění aktivit na podporu zdraví ve škole.						
	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
3. Fyzické prostředí školy						
3.1 Prostory školy – hřiště, třídy, toalety, jídelna a chodby jsou přizpůsobené žákům, jsou bezpečné, čisté a podporují hygienické chování (dostatek mýdla a papírových ručníků na WC).						

Nástroj rychlého hodnocení SHE

3.2 Prostory školy – hřiště, třídy, toalety, jídelna a chodby jsou uzpůsobeny pro daný věk a pohlaví žáků včetně žáků se speciálními potřebami						
3.3 Žáci a zaměstnanci mají i v mimoškolním čase přístup na sportoviště patřící škole.						
3.4 Veškerá sportoviště i školní jídelna vyhovují běžným bezpečnostním a hygienickým normám.						
3.5 Přístupové cesty ke škole jsou bezpečné a vybízejí žáky k pohybu (jždě na kole či pěší chůzi).						
3.6 Ve všech budovách školy se zajišťuje přiměřená teplota, osvětlení a větrání.						
3.7 Školní jídelna, obchůdek i automaty nabízejí jídlo a pití, které je zdravé, finančně dostupné a vyhovuje výživovým doporučením.						
	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
4. Sociální prostředí školy						
4.1 Prostory naší školy (jídelna, hřiště, třídy a chodby) jsou příjemně zařízeny a vybízejí ke sdružování.						
4.2 Naše škola nabízí pravidelné společné činnosti, například projektové týdny, festivaly, soutěže, snídaňové kluby apod., které se aspoň částečně snaží o podporu zdraví a pohody.						
4.3 Odpolední programy (v době po vyučování) nabízejí aktivity na podporu zdraví a dovedností pro život.						
4.4 Ve škole je důvěryhodná osoba, která je k dispozici všem žákům, kteří si potřebují soukromě pohovořit o svých starostech, potřebách a myšlenkách.						

Nástroj rychlého hodnocení SHE

4.5 Ve škole vždy vládne přátelská a družná atmosféra, kde se všichni žáci i zaměstnanci cítí uvolněně a vnímají, že jsou ostatními respektováni						
4.6 Školní odborníci v oblasti zdraví (zdravotnice, sociální pracovník, psycholog) se podílejí na jednotlivých i celoškolních aktivitách na podporu zdraví a spolupracují s vedením školy na začlenění témat zdraví do kurikula i každodenní praxe.						
4.7 Naše škola má systém na podporu žáků se speciálními výukovými, vývojovými i fyzickými potřebami (služby, vybavení).						
4.8 Naše škola má vypracovaný systém, jak rozpoznat žáky se speciálními potřebami, a ví, ke kterým externím odborníkům je poslat, pokud jejich potřeby přesahují možnosti školy.						
	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
5. Dovednosti v oblasti zdraví						
5.1 Naše škola realizuje programy zaměřené na individuální dovednosti a znalosti v oblasti zdraví včetně podpory zdraví duševního.						
5.2 Naše škola má formulovaná jasná pravidla, která podporují zdravé chování						
5.3 V hodinách i mezi nimi jsou občas zařazeny přestávky na protažení či proběhnutí.						

Nástroj rychlého hodnocení SHE

	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
6. Spolupráce školy a okolí						
6.1 Rodiče žáků se aktivně zapojují do aktivit naší školy.						
6.2 Naše škola spolupracuje s organizacemi ve své lokalitě (sportovní kluby, kluby pro mládež, zdravotnická zařízení, poradny, pojišťovny, restaurace, obchody apod.).						
6.3 Naše škola pravidelně pořádá exkurze studentů na místa ve svém okolí, která je mohou motivovat ke zdravému stravování či pohybu a podpořit jejich emoční a sociální rozvoj.						
	Současný stav			Priorita		
	1	2	3	1	2	3
7. Zdraví zaměstnanců školy						
7.1 Naše škola nabízí pravidelné vzdělávání učitelů v oblasti podpory zdraví a pohody ve škole						
7.2 Ve škole je k dispozici dostatek aktuálních materiálů o podpoře zdraví včetně zdraví duševního						
7.3 Naše škola pečuje o rovnováhu mezi prací a osobním životem zaměstnanců, dbá na přiměřenou pracovní zátěž a nabízí otevřenou atmosféru, kde je možné diskutovat o problémech spojených s prací a stresem.						
7.4 Noví zaměstnanci školy procházejí výcvikem, který jim pomůže v profesním rozvoji.						
7.5 Škola má vypracované postupy, jak řešit opakované absence zaměstnanců a jak pomoci dlouhodobě nepřítomným zaměstnancům začlenit se hladce zpět do pracovního procesu (např. po delší nemoci či mateřské).						
7.6 Naše škola podporuje své zaměstnance v příklonu ke zdravému životnímu stylu, mimo jiné i vytvořením příjemného a zdravého prostředí.						